

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фінансів та банківської справи

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н., доц. Л.В.Жердецька
“ ____ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

на тему: **«УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ БАНКУ»**

Виконавець

студент 52 групи

Пахомов Віктор Сергійович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к. е. н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Тарасевич Наталія Вадимівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ БАНКУ	5
1.1.Формування активів та пасивів в системі концепції управління банківськими порфелями.....	5
1.2. Зміст, цілі та завдання управління активами і пасивами у банку.....	13
1.3.Методи та інструменти управління активами і пасивами банку.....	21
Висновки до розділу 1.....	28
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ ПАТ «УКРСИББАНК»	29
2.1. Управління пасивними операціями банку щодо формування ресурсної бази.....	29
2.2. Особливості управління активними операціями банку.....	40
2.3. Зміст управління банківськими ризиками в системі управління активами та пасивами.....	58
Висновки до розділу 2.....	63
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ В БАНКУ	65
3.1.Ключові складові концепції управління активами і пасивами банків їх реалізація в сучасних умовах.....	65
3.2. Визначення взаємозв'язку змін в структурі активів і пасивів банку та якості менеджменту.....	72
Висновки до розділу 3.....	79
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
ДОДАТКИ	91

ВСТУП

Актуальність теми. Управління активами і пасивами банків є невід'ємною частиною банківської діяльності в сучасних умовах функціонування банківського сектору економіки. До сучасних проблем управління активами і пасивами в більшій чи меншій мірі відносяться досягнення певного рівня прибутку банку, мінімізація або обмеження банківських ризиків, ресурсне планування та формування певної структури балансу банків. Застосування методів та інструментів управління активами і пасивами, які найбільш відповідають конкретним умовам функціонування банків, дозволяють їм своєчасно та ефективно вирішувати різні завдання стратегічного характеру.

Фінансова криза продемонструвала ряд принципових недосконалостей, властивих фінансовим інструментам і методам, які застосовувалися для управління активами і пасивами. Ця криза видозмінила завдання управління активами і пасивами банків, показав необхідність модифікації методів та інструментів для здійснення регулювання структури балансу банківських установ. Тому дослідження, аналіз та оцінка концепцій управління та активами банків є одним з визначальних моментів у прийнятті управлінських рішень в сучасних банківських установах.

Метою роботи є визначення та дослідження теоретичних і практичних основ управління банківськими активами і пасивами та виявлення основних тенденцій подальшого розвитку і вдосконалення методів, інструментів в системі управління банківськими активами і пасивами.

Завданнями роботи є:

- обґрунтування зміст, цілі та завдання управління активами і пасивами в банку;

- характеристика активних та пасивних операцій банку в рамках концепції управління активами і пасивами;
- визначення методів та інструментів управління активами і пасивами банку;
- оцінити рівень організації функції управління активами і пасивами банку;
- охарактеризувати зміст управління банківськими ризиками в рамках управління активами та пасивами;
- обґрунтування напрями подальшого розвитку та вдосконалення методів, інструментів в системі управління банківськими активами і пасивами.

Об'єктом дослідження є управління активами і пасивами банку.
Предметом дослідження є процес організації управління банківськими активами і пасивами в банку.

Методи дослідження, які використовувалися при написанні роботи: діалектична логіка, системний підхід, узагальнення та науковий аналіз теоретичних і прикладних розробок в галузі управління активами і пасивами. У процесі роботи застосовувалися загальнонаукові методи і прийоми: класифікації, групування, порівняння, аналізу і синтезу.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці зарубіжних і вітчизняних вчених в області фінансового менеджменту банків, наукові статті і публікації, розміщені в періодичних фінансово-економічних та наукових виданнях, на банківських Інтернет-сайтах, сайтах інформаційних агентств, законодавчі акти, нормативно-правові документи НБУ, що регламентують і регулюють управління банківськими активами і пасивами, аналітичні та статистичні дані ПАТ «Укрсиббанк».

ВИСНОВКИ

Управління активами і пасивами банків є невід'ємною частиною банківської діяльності в сучасних умовах функціонування банківського сектору економіки.

Управління активами і пасивами – це скоординоване управління фінансами банку, в процесі якого через узгодження управлінських рішень та досягнення певних пропорцій між активними і пасивними операціями досягається кілька цілей, таких як підвищення прибутку, зниження ризиків, аналіз і контроль за ліквідністю, управління спредом.

Банк може використовувати три стратегії управління: стратегію управління активами банку; стратегію управління пасивами банку; стратегію “управління фондами” (збалансований підхід до одночасного управління активами і пасивами).

У банківській практиці існують два методи управління активами і пасивами банку. Базові методи управління певним видом банківського ризику – це методи управління активами і пасивами банку, які використовують для управління конкретним видом ризиків, які виникають у процесі банківської діяльності та пов'язані зі структурою активів та пасивів банку та її зміною.

Методи управління структурою балансу полягають у проведенні фінансових операцій з метою управління структурою балансу. Методи забезпечують формування моделі оптимального банківського балансу.

У формуванні фінансових ресурсів ПАТ «Укрсиббанк» спостерігаються значні позитивні зміни у напрямку значного зростання саме обсягів депозитних коштів. Однак, структура фінансових ресурсів банку є недосконалою у зв'язку з дуже значним перевищенням поточних депозитів у структурі загальних коштів клієнтів, які складають 78,2%, тобто строкові депозити займають тільки 21,8 %. Це ускладнює можливості використання

фінансових ресурсів банку, наражає його на значний процентний ризик та ризик ліквідності. Якщо розглядати клієнтську структуру банку, то ресурсна база достатньо диверсифікована - 56,5% депозитного портфелю банку складають кошти суб'єктів господарювання, 43,5% - кошти населення. Тобто ПАТ «Укрсиббанк» у приблизно рівній мірі орієнтований на розвиток корпоративного та роздрібного бізнесу. Але менеджменту ПАТ «Укрсиббанк» необхідно переорієнтувати основний пріоритет у діяльності у напрямку довгострокового інтересу клієнтів.

Управління власним капіталом ПАТ «Укрсиббанк» здійснюється на високому рівні, банк має достатній власний капітал задля забезпечення виконання зобов'язань перед вкладниками та кредиторами, про що свідчить високі значення нормативів достатності капіталу та зростання регулятивного капіталу у динаміці.

Дослідження структури пасивів виявляє наступні тенденції в розвитку діяльності ПАТ «Укрсиббанк»: зростання частки вкладів фізичних осіб та скорочення частки юридичних осіб у структурі депозитів клієнтів; зростання частки коштів суб'єктів господарювання і населення на поточних рахунках; пасиви банку в переважній своїй частині складаються з «коротких» грошей, розміщених на термін менше одного року; банк у приблизно рівній мірі орієнтований на розвиток корпоративного та роздрібного бізнесу; достатній рівень капіталізації банку.

Одним з найважливіших питань банківського менеджменту є організація оптимальної системи управління активами банку. ПАТ «Укрсиббанк» має достатньо диверсифіковану структуру чистих активів. При наявності тенденції до зростання абсолютної величини чистих активів банку значно змінилася його структура у напрямку скорочення частки кредитного портфелю та зростання частки портфелю цінних паперів. Отже, банк починає поступово втрачати пріоритетність сфери кредитування, що не є позитивним напрямком діяльності банку.

У ПАТ «Укрсиббанк» відсутня суттєва клієнтська диверсифікація кредитного портфеля, банк орієнтований переважно на корпоративного клієнта у розміщенні фінансових ресурсів. Кредитування роздрібного сектору має незначну, але стабільну частку кредитного портфелю. Також, можна відмітити, що при наявності негативної тенденції до скорочення загальних обсягів клієнтського кредитування, спостерігається тенденція до значного скорочення резервів під знецінення кредитів, що є результатом якісного рівня кредитного менеджменту.

Якість кредитного портфелю ПАТ «Укрсиббанк» достатньо висока. Статус дефолту мають кредити, які сукупно за групами клієнтів з присвоєння категорії та без присвоєння категорії складають 6,99% валового кредитного портфелю.

Всі три нормативи ліквідності ПАТ «Укрсиббанк» перевиконує. Банк тримає певний буфер ліквідності, тобто грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб.

ПАТ «Укрсиббанк» мав на 01.01.2020 року позитивний розрив ліквідності. Від'ємний розрив ліквідності банк мав тільки в період до місяця. Від 1 місяці до 3 місяців та від 3 до 12 місяців, у період від 1 до 5 років розрив ліквідності позитивний, тобто в ПАТ «Укрсиббанк» є вільна частка активів, яку при необхідності можна інвестувати в дохідні активи.

Всі нормативи валютного ризику ПАТ «Укрсиббанк» перевиконує.

ПАТ «Укрсиббанк» має дуже диверсифіковану структуру інвестиційного портфелю. Пр цьому спостерігається значне зростання обсягів вкладень у цінні папери різних емітентів.

Отже, зазначені тенденції ПАТ «Укрсиббанк» вимагають вдосконалення технології та механізму управління пасивами та активами банку, що дозволяє підвищити ефективність та стійкість діяльності банківської установи.

Управління активами і пасивами банку - це процес, який полягає в зміні структури балансу банку для досягнення певних цілей стратегічного

розвитку банку. раціональну та якісну оцінку управління активами і пасивами банку можливо отримати застосовуючи сукупність фінансово-економічних індикаторів, яка дає максимальний обсяг інформації для оцінки фінансової стійкості банку. Ефективність управління активами і пасивами банку є комплексним поняттям, тому кількісна оцінювання якості менеджменту може бути здійснена за використанням системи показників

ПАТ «Укрсиббанк» достаньо якісно здійснює управління активами та пасивами, забезпечуючи постійний достатньо високий рівень чистого спреду, чистої процентної маржі, рентабельності власного капіталу ROE та рентабельності активів ROA.

Побудовано надійну регресійну модель залежності показника ПАТ «Укрсиббанк» від обраних внутрішніх чинників: коефіцієнту міттевої ліквідності, коефіцієнту співвідношення кредитів і депозитів, мультиплікатору капіталу. Регресійна модель показника використання активів ПАТ «Укрсиббанк» від обраних внутрішніх чинників відображає залежність економічної віддачі активів банку від структури фінансових ресурсів та здійснення кредитної діяльності. Коефіцієнти окремих факторних показників можна інтерпретувати наступним чином: із зростанням показника співвідношення банківських кредитів та залучених депозитів на 1% показник доходності активів відповідно збільшиться на 2,16499%; при збільшенні мультиплікатору капіталу на 1% показник доходності активів банку збільшиться на 0,107014%.

Визначення впливу факторів дає змогу запровадити превентивні заходи на основі адекватних, коректних антикризових управлінських рішень щодо недопущення негативних тенденцій розвитку банків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 07.12.2000 № 2121-III / Офіційний сайт ВР України – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
2. Про Національний банк України [Електронний ресурс] закон України від 20.05.99 № 679-XIV / Офіційний сайт ВР України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
3. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: положення затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368 / Офіційний сайт ВР України. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/ /z0841-01>.
4. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи [Електронний ресурс]: положення затверджене постановою Правління Національного Банку України від 17.09.2015 р. №615 / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02>.
5. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України [Електронний ресурс]: положення затверджено постановою Правління НБУ від 02.08.2004 №361/ Офіційний сайт ВР України – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>.
6. Козьменко С. М. Стратегічний менеджмент банку [Текст] : навч. посіб./ С. М. Козьменко, Ф. І. Шпиг, І. В. Волошко. – Суми : Університетська книга, 2012. – 734 с.
7. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку [підручник] / Л. О. Примостка. — [2-ге вид., доп. і перероб.]. — К. : КНЕУ, 2004. — 468 с.
8. Примостка Л.О. Банківські ризики: теорія та практика управління [Текст]: монографія / Л.О. Примостка, О.В. Лисенюк, О.О. Чуб; Мін-во

- освіти і науки України, ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2008. – 456 с.
9. Парасій–Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності: [навч.–метод. посібник для самост. вивч. дисц.]. / І.М. Парасій–Вергуненко. – К.: КНЕУ, 2003. – 347 с.
10. Головка А.Т., Грушко В.І., Денисенко М.П. та ін. Система банківського менеджменту : навч. посібник / за ред. О.С. Любуня та В.І. Грушко. – К. : Фірма ІНКОС", 2004. –480 с.
11. Кириченко О., Гіленко І., Роголь С., Сиротян С., Нємой О. Банківський менеджмент: Навч. посіб. / К.: Знання-Прес, 2002. - 438 с.
12. Управління ризиками банків [Текст]: монографія у 2 томах. Т. 1: Управління ризиками базових банківських операцій / [А.О. Єпіфанов, Т.А. Васильєва, С.М. Козьменко та ін.] / За ред. д-ра екон. наук, проф. А.О. Єпіфанова і д-ра екон. наук, проф. Т.А. Васильєвої. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. – 283 с.
13. Зубова В.В. Основні підходи до визначення та класифікації банківських ризиків. Ефективна економіка № 6, 2016 <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5047>.
14. Карчева О. Я. Ефективне управління активами і пасивами – необхідна умова фінансової стійкості банку [Електронний ресурс] // Г. Т. Карчева, О. Я. Карчева. — Режим доступу : http://www.nvisnik.geci.cn.ua/uk/nissue/item/download/40_3d.html.
15. Шварц О. В. Удосконалення інструментарію управління активами і пасивами банку в умовах фінансової нестабільності / О. В. Шварц / Світ фінансів. — 2011. — № 4. — С. 33–39.
16. Довгань Ж.М. Фінансовий менеджмент у банку :/ Ж. М. Довгань.— Тернопіль : Економічна думка, 2017. – 306 с.
17. Севрук В.Т. Банковские риски [Текст] /В.Т. Севрук. – М.: Дело, 1995. – 72 с.
18. Питер С. Роуз. Банковский менеджмент. – М.: Дело Лтд. 2000. – 526 с.

19. Синки Д. Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг [Text] / Д. Синки; пер. с англ. А. Левинзон. — М. : Альпина Бизнес Букс, 2007. — 1017 с.
20. Грюнинг Х. Анализ банковских рисков. Система оценки корпоративного управления и управления финансовым риском / Грюнинг ван Х., С. Брайович-Братанович ; перевод с англ. ; вступ. сл. К. Р. Тагирбекова. — М. : Изд. "Весь мир", 2007. — 304 с.
21. Павліковський А.М., Матвієнко С.В. Стратегія управління активами і пасивами комерційного банку: теоретико-методичні підходи та вітчизняна практика [Електронний ресурс] / А.М. Павліковський, С.В. Матвієнко. — Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/foa/2011_17/17_20.pdf
22. Прасолова С. Проблеми оцінки та управління процентним ризиком комерційних банків: актуальні аспекти [Текст] / С. Прасолова // Вісник НБУ. — 2007. — № 9. — С. 36–39.
23. The Financial Risk Manager: начальні матеріали GARP [Електронний ресурс] / Офіційна інтернет-сторінка GARP. — Режим доступу: <http://www.garp.org/frm/study-center/study-materials.aspx>.
24. Житний П.Є. Функціонально-вартісний аналіз у ризик-менеджменті комерційного банку / П.Є. Житний С.М. Шаповалова, Г.М. Карамішева [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/pprbsu/2011_33/11_33_02.pdf.
25. Кльоба В.Л. Вдосконалення ризик-менеджменту комерційного банку / В.Л. Кльоба // Науковий вісник НЛТУ України. — 2009. — Вип.19.3. — С. 187–196.
26. Антитоксичне управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи. Монографія / [В.В. Коваленко, О.В. Крухмаль] — Суми: УАБС НБУ, 2007. — 198с.
27. Вовк В.Я. Сутність і зміст антикризового управління діяльністю комерційного банку / В.Я. Вовк // [Електронний ресурс]. — Режим

- доступу : <http://eprints.ksame.kharkov.ua/2880/>.
- 28.Ребрик Ю.С. Сучасна парадигма антикризового управління банками в умовах ескалації системної фінансової кризи / Ю.С. Ребрик // Глобальні національні проблеми економіки. – 2014. – № 2. – С. 1138–1144.
- 29.Данилов Р.І. Антикризове управління ресурсами комерційних банків / Р.І. Данилов, С.О. Мормуль // Сьома Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Сучасний соціокультурний простір 2016» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/danilov-ri-mormul-so-antikrizove-upravlinnya-resursami-komertsiynih-bankiv>.
- 30.Шпачук В.В. Государственное антикризисное управление банковской системой Украины / В.В. Шпачук // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – 2013. – Вип. 2. – С. 104–115 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrzd_2013_2_11.
- 31.Гавловська Н.І., Рудніченко Є.М., Белінська О.В. Антикризовий менеджмент банківських установ України.// Вісник Хмельницького національного університету. -Хмельницьк, 2010.-№ 3.- С. 107—110.
- 32.Барановський О.І. Сутність і різновиди фінансових криз / О.І. Барановський // Фінанси України. – 2014. – № 6. – С. 3–13 .
- 33.Беленька Г. Стрес-тестування як метод оцінки стабільності банківської системи: етапи, методологія та світовий досвід // Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2008. – № 2. – С. 187 – 195.
- 34.Іванов В. Управління фінансовою стійкістю банківських установ в умовах кризи / В. Іванов //[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>.
- 35.Чуб П.М. Методи антикризового управління банком / П.М. Чуб [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Foa_2011_18_27.pdf.

36. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.banki.ua>.
37. Ключко Л.А. Забезпечення фінансової стабільності банків в умовах фінансової кризи // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 10 (100). – С. 97–105.
38. Криклій О.А. Методологічне забезпечення ліквідності банку в посткризових умовах / О.А. Криклій, Д.О. Рябіченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1249>.
39. Коваленко В. Стратегічне управління системотвірними складовими фінансової стійкості банківської системи / В. Коваленко // Банківська справа. - 2010. - №6. - С.65-72.
40. Ковч Т.Б. Методичні підходи до оцінювання ефективності фінансового моніторингу в комерційних банках // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип.21.15. - 246 с.
41. Пласконь С.А. Економіко-математичне моделювання управління активами і пасивами комерційних банків [Електронний ресурс] / С. А. Пласконь, Р. В. Руська // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка. - 2011. - Вип. 18. - С. 590-596.
42. Жовтяк К.С. Управління активами і пасивами банку в посткризовий період [Електронний ресурс] / К. С. Жовтяк, В. В. Фатюха // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2013. - Вип. 6. - С. 113-118.
43. Стець О.В. Модель динаміки активів та пасивів комерційного банку та її використання в стратегічному управлінні [Електронний ресурс] / О. В. Стець, А. М. Костяний. // Ефективна економіка. - 2011. - № 6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_6_21.
44. Кушнарьова А. А. Сутність та значимість фінансових результатів діяльності комерційного банку / А. А. Кушнарьова. // Електронне

- наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». – 2017. – №6. – С. 113–120.
45. Довгаль Ю. С. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та ефективні шляхи її забезпечення / Ю. С. Довгаль, Р. О. Чамара. // Фінансовий простір. – 2015. – №1. – С. 130–134.
46. Жукова Т. О. Фінансова стійкість та стабільність банків в умовах кризових явищ у банківській системі України / Т. О. Жукова. // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. – №3. – С.164–167.
47. Максимова А. В. Оцінка фінансової стійкості банку: методичні підходи до аналізу та проблеми їх застосування / А. В. Максимова. // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – №8. – С. 205–208.
48. Прийдун Л. Стрес-тестування кредитного ризику банку: загальна характеристика та особливості практичного застосування // Вісник ТНЕУ. - 2011. - №2. – С.67-74.
49. Болдирев О.О. Оцінка використовуваних методів діагностики у системі механізмів управління попередження кризових ситуацій в банках / О.О. Болдирев // Облік і фінанси АПК. – 2017. – №4 . – С. 106–111.
50. Горячек А. Система своєчасного застереження проблем у діяльності банків / А. Горячек // Вісник Національного банку України. – 2004. – №6 . – С. 27–29.
51. Ротар Д.А. Концептуальні основи формування стратегій управління активами і пасивами банківських установ та напрями їх оптимізації [Електронний ресурс] / Д. А. Ротар // Молодий вчений. - 2014. - № 6(2). - С. 18-21.
52. Бобиль В.В. Використання показників рівня якості управління ризиками у процесі оцінювання фінансового стану банку / В.В. Бобиль // Банківська справа. – 2013. – №4 . – С. 115–125.

- 53.Бобиль В.В. Теоретичний аспект комплексної системи антикризового управління банківськими ризиками / В.В. Бобиль // Банківська справа. – 2014. – №2 . – С. 3–20.
- 54.Азізова К.М. Управління активами і пасивами банку: сутність та методичні підходи [Електронний ресурс] / К. М. Азізова, Ю. С. Тисячна // Економічний простір. - 2016. - № 108. - С. 112-126. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есpros_2016_108_13
- 55.Шварц О. В. Управління активами і пасивами банку як фактор забезпечення фінансової стійкості [Електронний ресурс] / О. В. Шварц // Фінансовий простір. - 2015. - № 2. - С. 145-149. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2015_2_18.
- 56.Макаренко Ю. П. Управління активами та пасивами комерційного банку з метою підвищення ефективності їх використання [Електронний ресурс] / Ю. П. Макаренко, А. А. Хоруженко // Інвестиції: практика та досвід. - 2017. - № 24. - С. 66-70.
- 57.Зверук Л.А. Основи стратегій управління активами і пасивами банків [Електронний ресурс] / Л. А. Зверук // Бізнес Інформ. - 2018. - № 6. - С. 307-313. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_6_43.
- 58.Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aub.com.ua/>.
- 59.Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
- 60.Офіційний сайт ПАТ «Укрсиббанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrsibbank.com/>.